

1. Týždeň v Cezročnom období, cyklus „A“

Oznamy:

- Upratovanie Hertník rodiny: Banasová 123, Stachurová 124, Kozačková 126, Kozačková 147
- Spovedanie 1/2 hod. pred sv. omšou. Podľa potreby aj po sv. omši.
- Po nedeli Krstu Krista Pána /začína obdobie cez rok/ sa odložia jasličky spred oltára, vzadu zostávajú aj s vianočným stromčekom do 2. februára. Prestanú sa spievať vianočné piesne.
- Blíži sa týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, budem o tom ešte informovať.
- **Katechéza birmovancov nebude!** Birmovanci a prvoprijímajúci nech prídu v iný deň týždňa na sv. omšu.
- Na budúcu nedeľu 15.1. bude **Zbierka na Pastoračiu mládeže ACM/UPC.**
- Dňa 15.1.2023 uplynie 10 rokov od založenia spoločenstva Hnutie na pomoc rozvedeným kresťanom. Za desať rokov sme sa s vami stretávali každý mesiac okrem prázdnin a vy ste k nám radi prichádzali. Vážime si Vašu ohotu prísť medzi nás a preto sa Vám chceme odvdáčiť aj takýmto spôsobom a teda, že Vás srdečne pozývame na slávnostné agapé dňa 15. januára 2023 o 16.00 hodine v Katolíckom kruhu v Čaviarni. V prílohe je pozvánka, na ktorej je poznámka, že sa treba záväzne prihlásiť najneskôr **do 10. januára 2023.** /Slávka Kolesárová koordinátorka Hnutia na pomoc rozvedeným kresťanom 0905 288 845/.

09.01.2023 Pondelok Pondelok 1. týždňa v Cezročnom období	—	—
10.01.2023 Utorok Utorok 1. týždňa v Cezročnom období	16:30 17:45	Bartošovce (+Miroslav Špachtič I./23) Hertník (+Jozef Michel - 1. výr. - č. 231)
11.01.2023 Streda Streda 1. týždňa v Cezročnom období	16:30 17:45	Hertník (+Václav - nedož. 70 rokov - č. 294) Bartošovce (+Václav - č. 60) ADORÁCIA po sv. omši (20 - 30 min.!))
12.01.2023 Štvrtok Štvrtok 1. týždňa v Cezročnom období	17:30	Bartošovce (Veronika,+Vladimír,+Florián,+Ján - č. 182)
13.01.2023 Piatok Piatok 1. týždňa v Cezročnom období alebo Svätého Hilára, biskupa a učiteľa Cirkvi (ľubovoľná spomienka)	06:30	Hertník (+Karol,+Magdaléna - č. 234)
14.01.2023 Sobota Sobota 1. týždňa v Cezročnom období alebo Preblahoslavenej Panny Márie v sobotu (ľubovoľná spomienka)	07:30 08:45	Bartošovce (zdr., B. pož., dary D. Sv. a poďak. pre rodinu Ľubomíra a Eriku - č. 240) Hertník (zdr., B. pož., dary D. Sv. a poďak. pre rodinu Juraja - č. 241)
15.01.2023 NEDEĽA 2. nedeľa v Cezročnom období, cyklus „A“	07:30 09:00 10:30	Hertník (za veriacich) Bartošovce (zdr., B. pož. a poďak. pre Františka - 40 rokov - č. 12) Hertník (zdr., B. pož. a poďak. pre Helenu a rodinu - 70 rokov - č. 23) /13:30 hod. vylož. S. Olt. - súkr. ADOR./ 14:00 pobožnosť Hertník

RÍMSKOKATOLÍCKA

JANUÁR 2023

CIRKEV FARNOSŤ SV. KATARÍNY ALEXANDRIJSKEJ

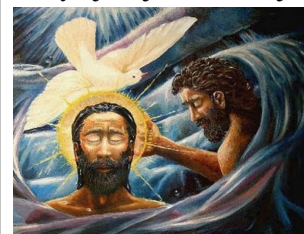
Číslo 435

HerBartníček

Krst Pána

Na Vianoce sme videli, ako sa Ježiš zjavil pastierom a mudrcom od východu, ktorí sa mu prišli pokloniť a odovzdať mu dary. V ich poklone vidíme, že si uvedomujú, že sa tu jedná o kohosi viac, ako iba o bežné novonarodené dieťa. V Dieťati vidia Spasiteľa sveta. V rieke Jordán pokračuje tajomstvo zjavenia sa Pána: nanovo sa tu zjavuje božstvo Ježiša Krista. „Otvorilo sa nebo a Duch Svätý ako holubica zostupoval na neho. A z neba zaznel hlas: „*Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.*“ V tomto prípade je to Nebeský Otec a Duch Svätý, ktorí zjavujú Božieho Syna. Je to teda sám Boh, ktorý zjavuje, že Ježiš je jeho milovaným synom.

Zjavenie pri Jordáne nebolo však určené iba Jánovi a Židom. Je určené aj pre nás. Ježiš, milovaný Syn Otca, sa aj nám „zjavuje“ a to každý deň. V Cirkvi, v modlitbe, v našich bratoch a sestrách, pri krste, ktorý sme prijali a ktorý z nás urobil milovaných synov a dcéry toho istého Otca. Je preto dobré si uvedomiť, že aj nám Nebeský Otec uprostred každodenných zápasov a ťažkostí hovorí: „*Ty si môj milovaný syn, ty si moja milovaná dcéra, v tebe mám zaľúbenie.*“

Pápež František hovorí: „**To, čo od nás Boh chce, je živý vzťah ako medzi otcom a dieťaťom. Boh nás pohladí a hovorí nám: neboj sa, som pri tebe.**“ Spýtajme sa preto: Spoznávam Božiu prítomnosť a lásku v mojom živote? Žijem skutočný vzťah synovskej lásky voči Bohu?

Nekrstite ho, nech sa rozhodne sám, až bude veľký!

Prvý raz som tento argument počul od rovnako mladého kolegu, nepraktizujúceho katolíka, ktorý si vzal ešte väčšmi nepraktizujúcu katolíčku a do rozhodnutia pokrstiť dieťa ich tlačila babka. Vzpierali sa a toto bol dôvod. Odvtedy sa cez všetky spôsoby komunikácie s týmto dôvodom stretávam často a určite aj mnohí iní. Chúd'a dieťa! Ešte ani nevie, či by s tým súhlasilo a už ho kdesi omočia a označia a urobia z neho príslušníka nejakej tej cirkvi! Čo ak by si ono prialo byť nie katolíkom, ale kalvín? Alebo ešte lepšie nejaký ten baháj? (Síce, tam asi krst nehrozí, hm...) Prečo teda rodičia nepočkajú, kým dieťa dorastie a nedajú mu možnosť vybrať si, čo sa mu bude páčiť? Na jednej strane príde mnohým takáto argumentácia správna a spravodlivá pre obe strany; v čase liberálneho pohľadu a prílišného zdôrazňovania osobnej slobody (bez zodpovednosti), to znie veľmi „ľúbivo“. Poďme však ale do dôsledkov, ani nie tak nábožensky, ale prakticky. Dieťa sa narodí, rodič mu chce dať ozaj to najlepšie, čo pozná a čomu dôveruje, na čom stavia život od fyziognómie až po spôsob výchovy a formácie.

Ale, veď ono to z tohto liberálneho pohľadu nie je fajn.

Ste za dojčenie a ponúkate dieťaťu mlieko z prsníka. Ale pýtali ste sa ho, či by radšej nechcelo umelé mlieko, aj to ešte či úplne umelé alebo sušené kozie? Alebo inak: učíte ho rozprávať, však? Od prvých slovíek, ťuťu-muťu, cez mama, tata a dada, papááá! To je sláva! Mno, veď hej, ale – vy ho to učíte tu na Slovensku po slovensky. Ale čo ak vaše dieťa chce byť rozhladené a túži sa učiť svahilčinu ako prvý jazyk a vy mu to nedoprajete? Pýtali ste sa ho?

Možno sa chce odievať do banánových listov a nie do pampersiek a bodyniek. Možno chce byť čistý vegán a nemá chuť na dedovu slaninu. O čom všetkom rozhodujú rodičia pre svoje dieťa skôr, než sa samo môže k tomu vyjadriť a než je schopné rozlíšiť a poznať, čo sa mu páči a po čom túži?

Robia rodičia zle, že mu z poznania toho, čo vnímajú ako dobré, ako najlepšie, aj bez poznania jeho „priorít“, dávajú práve toto od stravy, oblečenia, až po výchovu? Nie. Robia to tak dobre (aspoň väčšina rodičov). Tak to dostali, tak to patrí k pozícii a úlohe rodičov. Dieťa na rozdiel od rodičov nemá dar rozumu a rozlišovania v takej miere, aby mohlo plnohodnotne do tohto procesu od narodenia vstupovať – a práve preto má rodičov, ktorí sa o neho starajú a vedú ho, vychovávajú tak, ako najlepšie vedia. Čakať s rozprávaním, obliekaním, jedením do času, až potomok dospeje a rozhodne sa sám na základe poznania, by bola hlúposť – dieťa by takto umrelo. Takisto ako potravu pre telo mu rodičia dodávajú aj potravu pre ducha – a to tým, že ho učia, vzdelávajú, vysvetľujú, vnímajú jeho osobitné dary a majú povinnosť (aj bez toho, aby celkom poznali a čakali na rozhodnutie dieťaťa) ho sprevádzať i v tomto smere.

Pre tých, ktorí uverili Bohu naplno a poznajú, aké dobro to prináša pre ich život, je samozrejmosťou, že dieťaťu dávajú to najlepšie nielen v strave a výchove, ale aj v tom, že mu ponúknu účasť v najlukratívnejšom klube sveta či vesmíru – a to v Božom kráľovstve. Stane sa to tým, že dieťa prijme sviatosť krstu a stáva sa tak právoplatne členom Božieho ľudu, Božím synom či dcérou. V tomto poznávaní ho rodičia majú viesť a vysvetľovať mu (takisto ako ho učia správne povedať slovo bicykel alebo vysvetliť, prečo je paprika zelená a paradajka červená), čo pre neho znamená život s Bohom a jeho prijatie krstu. O koľko dobra by dieťa prišlo, ak by sme ho nechali „ležať len tak“ a čakali, že sa z ničoho nič rozhodne niekedy v sedemnástich?

Katechizmus Katolíckej cirkvi hovorí o krste malých detí, pričom zdôrazňuje tradíciu tohto kroku od počiatku kresťanstva: „1250 *Keďže sa deti rodia s padlou a dedičným hriechom poškvrnenou ľudskou prirodzenosťou, aj ony potrebujú znovuzrodenie v krste, aby boli vyslobodené z moci tmy a prenesené do kráľovstva slobody Božích detí, ku ktorej sú povolani všetci ľudia. Krst detí zvlášť ukazuje, že milosť spásy je úplne nezaskúsený dar. Cirkev a rodičia by teda pripravili dieťa o neoceniteľnú milosť stať sa Božím dieťaťom, keby mu krátko po narodení neudelili krst.*“

Majú rodičia, ktorí úprimne žijú vieru a chcú dieťaťu to najlepšie, právo odmietnuť mu takýto výnimočný dar, z ktorého môže dieťa len čerpať dobro? Navyše: krst ako taký ešte nikomu neublížil a nepoškodil ho ani na osobnej integrite, ani na ľudskej dôstojnosti, ani na slobode. Nie je však problém stretnúť rodičov, ktorí tak neurobili a časom to veľmi ľutovali – pretože už bolo neskoro presvedčiť dieťa, že to je dar, o ktorý by malo ísť.

(Aj keď tu vyznieva otázka, ako rodičia žili vieru a ako o nej svedčili doma...) Dieťa krstom získa oveľa viac darov, ako dostane od širokého príbuzenstva pri narodení: krst mu dáva nezrušiteľný „pas“ či „občianku“ Božieho dieťaťa, dostáva milosti na pomoc do života, čo nie je malá a zanedbateľná výbava, a zmýva sa mu tiež dedičný hriech – teda štartovaciu čiaru na cestu životom s Bohom má čistú. Je to málo? Ak teda niekto používa čarovnú formulku „nekrstite, nech sa rozhodne“, treba sa ho opýtať, či rozumie daru krstu a či sám svoju vieru, danú krstom, žije naplno. (*postoj*)

Správne používanie slova „krst“.

Vyhlásenie subkomisie pre náuku viery KBS

Všetky kresťanské denominácie na Slovensku pokladajú krst za prvú a vysoko cenenú sviatosť či obrad. Avšak tento originálny náboženský výraz „krst“ a „krstiť“ je často používaný v nesprávnom zmysle slova, čo sa niektorých veriacich bolestivo dotýka.

Slovník slovenského jazyka, okrem toho, že v prvom rade uznáva, že „krst“ je „kresťanský obrad prijatia dieťaťa alebo dospelého do cirkvi“, opisuje aj jeho druhoradé, ba až nevhodné významy. Ako druhoradé sa javia výrazy „krst ohňom“ či „krst bojom“, kde ide o istý obraz „vylepšenia“ v zmysle zocelenia sa, či posilnenia sa nejakého človeka.

Slovník berie na vedomie aj ďalšie, pre citlivých veriacich už nevhodné, významy tohto slova. Najmä ten, že ide o slávnostné „uviedenie“ alebo „odovzdanie“ nejakej veci do prevádzky či predaja (napr. krst lode alebo krst knihy). Slovník pozná aj ironizujúce hovorové „krstenie“ (teda riedenie či znehodnocovanie) nejakej cennej tekutiny, napr. vína či mlieka. A spomína aj expresívne vyjadrenia „krstenia“ v zmysle „napomínať, hrešiť, karhať“, napr. „otec vykrsť malého nezbedníka“.

Pre nás, katolíkov, je krst prvá sviatosť, ktorou začína kresťanský život človeka. Krst so sviatosťou birmovania a Eucharistiou tvorí sviatosti „vstupu“ (iniciácie) do celého kresťanského života. Slovo krst je staroslovanského pôvodu. Výraz „kristiť“ znamená „pokrstiť sa“, teda špeciálnym spôsobom – osobne, duchovne a navždy – sa začleniť do Krista. Preto sa zdá, že slovo „krst“ lepšie vyjadruje krstné tajomstvo, ako staršie grécke slovo „baptizein“ (ponoriť, vstúpiť); teda najprv fyzicky vstúpiť do vody, v ktorej sa krsťilo ponorením a následne – mocou tohto obradu – duchovne vstúpiť do kresťanského života a ponoriť svoj osobný životný príbeh do prúdu Božej lásky. Latinský výraz „baptismus“ významovo kopíruje grécke slovo.

Keď si my, veriaci, pripomenieme Ježišove slová (Jn 3, 3): „Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí zhora, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo“ a apoštolskú tradíciu (Sk 2, 38): „Peter im povedal: Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha“, uvedomíme si, čo mimoriadne krst predstavuje a čo veľké pre nás znamená. „Krst“ je ovocím Ježišovej vykupiteľskej lásky a „krst“ v nás spôsobuje „odpustenie hriechov a dar Svätého Ducha“, krstom sa stávame Božimi deťmi.

Z náboženskej úcty k Ježišovej vykupiteľskej láske, ktorá nás krstom pripodobňuje vtelenému Bohočlovekovi, nepoužívajme výrazy „krst“ a „krstiť“ nesprávne. Najmä ich nevzťahujme na „veci“ (lode, autá, knihy, platne...) či zvieratá, ktoré sa nikdy nemôžu vnútorne „pokrstiť“, lebo nie sú osoby. Tu sa viac hodia slová „uviesť“, „predstaviť“, „predostrieť“, „podať“, „dať do pozornosti“ či „ponúknuť“.

Pravdaže, každé používanie slova má svoju genézu a históriu, my sa však zamerajme na budúcnosť. Ako veriaci používajme slovo krst na správnom mieste a vhodne. Šírme nový a úctivejší spôsob používania tohto krásneho a hlbokého slova. (*TK KBS*)

texty neprešli jazykovou úpravou